

Inte Bara
Siffror

LÄRARMANUAL 'INTE BARA SIFFROR' LÄROMEDEL OM MIGRATION OCH ASYL I EUROPA

IOM följer principen att human och välordnad migration gynnar migranter och samhälle. Som mellanstatligt organ agerar IOM med sina partner i det internationella samfundet för att stödja operativa utmaningar rörande migration; utveckla förståelsen för migrationsfrågor; uppmuntra social och ekonomisk utveckling genom migration; samt upprätthålla mänsklig värdighet och välfärd för migranter.

UNHCR är en politiskt obunden, humanitär organisation. Dess primära mål är att garantera flyktingars rättigheter och välfärd. UNHCR eftersträvar att varje person kan utöva sin rätt att söka asyl och hitta en säker tillflyktsort i ett annat land. Flyktingskydd innebär också att göra allmänheten medveten om vad en flykting är. Det är viktigt att komma ihåg att flyktingar inte utgör något hot. De har istället själva blivit hotade. Under nästan 6 decennier har UNHCR hjälpt uppskattningsvis 50 miljoner människor till en ny start i livet.

PUBLICERAD AV

IOM
Rue Montoyer 40
B-1000 Bryssel
Belgien

UNHCR
Rue Van Eyckstraat 11B
B-1050 Bryssel
Belgien

© IOM/UNHCR 2009
Alla rättigheter förbehålles
ISBN 978-92-9068-508-1

TACK TILL PERSONER OCH INSTITUTIONER SOM BIDRAGIT

DVD-skivan och manualen har producerats av IOM och UNHCR som en del av ett projekt som finansieras av Europakommissionen under Europeiska Flyktingfonden 2006.

DVD-skivan

Skripten, filmad och regisserad av Florence Aigner, Simon Arazi, Valérie Berteau, François Ducat, Laurent Van Lancker och Philippe Witjes **Redigerad av** Simon Arazi **Färgkorrektur av** Stéphane Higelin **Ljudmixning av** Sylvain Geoffroy
Efterproduktion av Polymorfils och Triangle 7

Adelina: Med Adelina, Albina, Elmaze, Muhamed och familj i Gjilan, Durgut och Kadrije
Bilder och ljud i Kosovo: Adelina och Albina

Tack till Vania Ramirez, hela familjen till Adelina och Johnny, PR-kontoret vid Université Libre de Bruxelles

Tino: Med Tino

Tack till Giovanni Orlandi, Le Musée de la Mine du Bois-De-Luc, L'Ecomusée du Bois-De-Luc och redaktör Alan Sutton för tillåtelse att använda fotografierna från boken 'Le Centre', le café du théâtre de La Louvière

Alfredo & Veronica: Med Alfredo och Veronica

Doré: Med Doré och Frauke

Tack till Frauke Scheller, Team Chakal

Ytterligare bilder från "Comme un lundi" © Philippe Witjes 2004.

Rean: Med Rean och Kehan
Ytterligare bilder av Guillaume Van den Berghe
Ytterligare bilder från flyktinganläggningen 'Le petit Château'
© Rean och © Polymorfils/PTTL
Ytterligare bilder från 'Surya' © Polymorfils
Ytterligare bilder från teater © Cinétroupe

Tack till Tommy och Akram

Vi vill också tacka alla dem som deltog i filmningen av DVD-porträtten

MANUALEN

Extern pedagogisk expertis av Mounir Zarour

Grafisk design av Deniz Kazma

Översättning av ViaVerbia, IOM/UNHCR

Tryck: Impression Snel

Fotografier: Resväska: ©Kosaeva **sid. 22 Röntgen:** ©AFP/Ho **sid. 22, 35 Båt:** ©UNHCR/L. Boldrini **sid. 22, 35 Drömmar:** ©Florian/Transparency/Photovoice **sid. 29 Det tomma kylskåpet:** ©Tatiana/Transparency/Photovoice **sid. 22, 30 Min vän:** ©Hawdin/Transparency/Photovoice **sid. 22, 29 Frågetecken:** ©Florian/Transparency/Photovoice **sid. 22, 29**

Särskilt tack till Anne Bathily, 2bouts asbl (Foued Bellali), Deborah Benarrosh, Mado och Sacha.

Gruppen Polyfilms:

Florence Aigner, Simon Arazi, Valérie Berteau, François Ducat, Laurent Van Lancker och Ilse Wijnen

DVD-skiva och manual granskades av Ailsa Jones (IOM), Tamara Keating (IOM)
Vanessa Saenen (UNHCR) och Annabelle Roig (UNHCR)

Inte Bara
Siffror

LÄRARMANUAL 'INTE BARA SIFFROR' LÄROMEDEL OM MIGRATION OCH ASYL I EUROPA

FÖRORD	5
INTRODUKTION TILL MIGRATION OCH ASYL	6
• ALLMÄN ÖVERSIKT	7
• NYCKELDEFINITIONER	9
HUR MAN ANVÄNDER ARBETSMATERIALET TILL 'INTE BARA SIFFROR'	11
• DVD-SKIVAN 'INTE BARA SIFFROR'	12
• DE KREATIVA ÖVNINGARNA	12
• TIDSPLAN	13
• ÅLDERSGRUPPER	13
• TERMINOLOGI	13
KREATIVA ÖVNINGAR	14
NYCKELÖVNING MIGRATION OCH ASYL I EUROPA (ALLA ÅLDRAR)	15
• DVD 'INTE BARA SIFFROR' HUVUDFILM	16
• HISTORIEBERÄTTANDE ELLER ÅSIKTSSPEL	20
TEMATISKA ÖVNINGAR	25
• MIGRANTARBETARE (ÅLDER 15-18)	26
• ENSAMKOMMANDE BARN (ÅLDER 12- 14)	28
• ASYL OCH MIGRATION I MEDIA (SAMTLIGA ÅLDRAR)	31
• TRAFFICKING OCH SMUGGLING (ÅLDER 15 - 18)	33
LÄNKAR	37

● FÖRORD

'*Inte bara siffror*' är ett arbetsmaterial om migration och asyl inom Europeiska unionen. Det är utformat för att hjälpa lärare och andra utbildare att engagera unga människor i fördjupade diskussioner i det här ämnet. Materialet riktar sig till unga mellan 12 och 18 år.

Den sociala och politiska betydelsen av migrations- och asylfrågor har vuxit stadigt under de två senaste decennierna. Antalet migranter, flyktingar och asylsökande har ökat världen över. Samtidigt har problem med diskriminering, främlingsrädsla och rasism börjat uppträda, vilket ofta orsakar sociala spänningar i samhället.

Allteftersom europeiska samhällen blir mer mångkulturella, måste vi öka medvetenheten om de oräknliga orsaker som ligger bakom att människor väljer eller tvingas att lämna sina egna länder. Denna förståelse kan främja respekten för mångfald och uppmuntra till närmare kontakt mellan människor. I synnerhet måste mer information spridas till unga människor som kommer att bli morgondagens beslutsfattare, men vars uppfattningar om migration och asyl inte alltid är baserade på fakta och väl avvägd information.

Därför har den Internationella migrationsorganisationen (IOM) och Förenta Nationernas flyktingorgan (UNHCR) gått samman för att utveckla och sprida detta nya arbetsmaterial för undervisning. Målet är att uppmuntra till en öppen och fördjupad debatt om dessa viktiga och komplexa frågor.

Det här arbetsmaterialet ger unga människor möjlighet att förstå att bakom all anonym statistik som rör migration och asyl finns det ett mänskligt ansikte och en enskild persons historia.

Inte Bara
Siffror

INTRODUKTION TILL MIGRATION OCH ASYL

- ALLMÄN ÖVERSIKT
- NYCKELDEFINITIONER

● ALLMÄN ÖVERSIKT

Inledning

Genom historien har människor förflyttat sig, ofta för att förbättra sin levnadsstandard, för att ge sina familjer och barn bättre möjligheter, för att fly undan fattigdom eller förföljelse, oroligheter och krig. Migration och asylfrågor har i ökande grad blivit en del av vår vardag allteftersom vårt europeiska samhälle blivit mer mångkulturellt och skiftande, en situation som både utmanar och berikar samhället. Men i vilken utsträckning förstår vi dessa frågor och varför är de viktiga? På de följande sidorna kommer vi att definiera nyckelbegreppen och förklara huvudfrågorna kring migration och asyl inom EU.

Migration och asyl inom EU

Bakgrund

Historiskt sett var Europa en kontinent som karaktäriserades av mass-emigration, i synnerhet under 1700- och 1800-talen, när stora folkgrupper lämnade Europa i jakt på ett nytt liv (till exempel emigration till Amerika eller till europeiska kolonier).

Efter andra världskriget behövde ett stort antal flyktingar och andra som tvingats bort från sina hem hjälp. Vissa omplacerades i andra europeiska länder, medan andra reste längre bort för att söka nya hem i Nord- och Sydamerika och Australien, där migrantarbetare efterfrågades.

Även om vidarebosättning av flyktingar från Östeuropa fortsatte under det kalla kriget, blev Västeuropa en destination för andra kategorier av människor som lämnat sitt hemland. Till en början karaktäriserades immigrationen av regelverk för gästarbetare under 50- och 60-talen, genom vilka migrantarbetare rekryterades för att hjälpa till med uppbyggnaden efter kriget. I vissa europeiska länder var invandring från kolonier och före detta kolonier i Asien och Afrika en ny företeelse. Under de följande decennierna ändrade migrationen karaktär och människor kom från hela världen av många olika orsaker. På 1970-, 80- och 90-talen kom ett stort antal asylsökande och flyktingar, på flykt undan konflikter och brott mot mänskliga rättigheter i många delar av världen. Under 1990-talet, i samband med Berlinmurens fall, så skapade uppkomsten av människohandel en ström av irreguljära migranter och flyktingar, ofta i en mycket utsatt situation. När EU gradvis stärkte kontrollen av sina yttre gränser, blev det svårare för flyktingar och migranter att nå Europa. Idag

måste migranter och flyktingar ta andra - ofta mycket farligare - vägar för att komma in i EU.

Idag kommer många nyanlända till EU som migrantarbetare. De kommer för att avhjälpa brist på arbetskraft och för att finna bättre ekonomiska möjligheter, eller för att återförenas med familjen. Den förändrade demografin inom EU har lett till att analytiker och observatörer vittnar om att eftersom befolkningens ålder och födelsetal inom EU förblir låga, kommer länder inom EU att i ökande omfattning behöva förlita sig på migration för att bibehålla ekonomisk tillväxt.

Många migrantarbetare tar okvalificerade arbeten som den lokala befolkningen ogärna tar. Å andra sidan kan högt kvalificerade migrantarbetare rekryteras till arbeten inom områden där det råder brist på arbetskraft lokalt.

Migranter kommer också till Europa av en mängd andra orsaker, till exempel på grund av studier eller turism. De kan stanna för längre eller kortare perioder eller bosätta sig permanent.

Samtidigt fortsätter europeiska länder att ta emot flyktingar och asylsökande på flykt undan förföljelse och krig och erbjuder dem skydd.

Illegal migration

Möjligheter till legal migration till EU är begränsade. För de som inte uppfyller rådande krav för arbetskraftsinvandring och inte kan få visum men som ändå har starka skäl att migrera på grund av ekonomiska, sociala eller andra skäl, kan illegal migration vara enda alternativet. I många fall kommer

migranter, som vill flytta till Europa, till EU på legala vägar (till exempel som turist eller student), men sedan stannar de när deras visa eller inresetillstånd har gått ut. Andra som inte kan resa in på detta sätt använder alltmer farliga vägar i ett försök att nå Europa. Vanliga illegala inresevägar till EU inkluderar överfart över Adriatiska havet eller Medelhavet med båt, eller inresa via de östeuropeiska gränserna, till exempel gömda i lastbilar.

Illegala migranter är ofta inte medvetna om riskerna och förutsättningarna för sina resor före avfärden, eller den verklighet som de möter vid ankomsten. För vissa är den kalkylerade risken att resa till Europa via illegala vägar värd att ta, i hopp om ett bättre liv.

Under senare tid har medlemsländer inom EU ökat sina ansträngningar för att förhindra illegal migration och förstärka gränskontroller. Detta har resulterat i att vissa kritiker betecknat EU som 'Fort Europa', där man hävdar att kontrollerna inte står i proportion till situationen. Dessutom menar många att sådana kontroller hindrar asylsökande och flyktingar – människor i behov av internationellt skydd - att få asyl inom EU.

Blandad migration

Många flyktingar och asylsökande finner det allt svårare att nå fram till EU och reser därför via samma farliga vägar som illegala migranter. För vissa kan detta vara enda sättet de kan fly undan krig eller förföljelse. Även om migranter, asylsökande och flyktingar ofta använder samma sätt för att komma in i EU, så har asylsökande och flyktingar speciella skyddsbehov.

Migrationspolicy

Inom EU har medlemsstaterna makt att själva besluta om sina immigrationsbestämmelser, och dessa skiljer sig avsevärt mellan länderna. På EU-nivå finns emellertid ett antal gemensamma riktlinjer beträffande migration som gäller alla eller en majoritet av EU:s medlemsstater. Riktlinjer för migration har i synnerhet baserats på behovet av att hantera problemen med ekonomisk tillväxt och brist på arbetskraft. Dessutom är integrationen av migranter och kampen mot illegal migration (i synnerhet exploatering och människohandel) av största betydelse.

Asylpolicy

Medlemsstater inom EU har i ökande grad insett att de måste samarbeta i asylfrågor, för att hantera utmaningarna de ställs inför och för att ge skydd till personer som har behov därav. Som ett resultat kom man överens om en första omgång lagar som fastställer minimigränser i den initiala fasen i arbetet för ett gemensamt europeiskt asylsystem (mellan 1999 och 2005). EU har nu satt upp målet att etablera ett gemensamt system 2012. Det slutliga målet på EU-nivå är att garantera att flyktingar har tillgång till skydd under likvärdiga förhållanden i samtliga medlemsstater.

Push- och pull-faktorer för migration och asyl

En push-faktor är i allmänhet negativ och tenderar att driva människor ut ur ett land eller en region. Exempel är konflikt, förföljelse, politisk instabilitet, sociala klyftor och dåliga ekonomiska möjligheter. Pull-faktorer är mer positiva, som exempelvis högre levnadsstandard, utbildningstillfällen, familjeåterförening eller fria eller trygga samhällen i destinationslandet.

EU är en attraktiv destination för migranter och flyktingar av många skäl, som ekonomiska utsikter, möjligheter till karriär, hög standard på utbildning och hälsovård samt respekt för grundläggande friheter och rättigheter.

I vissa fall finner migranter och flyktingar att verkligheten de möter efter flytten till Europa inte motsvarar deras förväntningar. Migranter och flyktingar kan finna det svårt att integreras och anpassa sig till olika kulturer och språk, eller att vara åtskilda från sina familjer.

För andra migranter erbjuder Europa en livskvalitet och trygghet som de inte kunde finna i sina hemländer och de ser sin framtid i Europa, trots svårigheter de kan ställas inför som utlänningar. Frågorna som rör välkommandet och integrationen av nykomlingar är fortlöpande utmaningar som kräver förståelse och en bättre kunskap om varför människor flyttar och var de kommer ifrån. För att hjälpa lärare och utbildare att använda det här arbetsmaterialet har vi i nästa avsnitt listat ett antal nyckeldefinitioner av terminologi vid diskussioner om migration och asyl.

● NYCKEL- DEFINITIONER¹

Arbetskraftsinvandring

Arbetskraftsinvandring avser personer som flyttar från ett land till ett annat på grund av anställning. Ekonomiska skäl och behov av arbetskraftsinvandring styr ett lands regelverk inom området. I EU finns ett ökat intresse bland medlemsstater att främja tillgången på högkvalificerad arbetskraft. Dessutom försöker ett antal länder begränsa inflödet av lägre kvalificerad arbetskraft från stater som inte är medlemmar i EU.

Asylsökande

En person som uppger att han eller hon är flykting och som väntar på att hans eller hennes ansökan om asyl ska beviljas eller avslås. Begreppet utgör inget ställningstagande åt något håll - det beskriver bara att någon har lämnat in en ansökan. Vissa asylsökande kommer att erkännas som flyktingar och andra får avslag.

Ekonomisk migration

Ekonomisk migration används ofta synonymt med arbetskraftsinvandring. Begreppet har dock en vidare betydelse och kan innefatta invandring som sker i syfte att förbättra den sociala och ekonomiska livskvalitén. Ekonomisk migration kan vara både reguljär och irreguljär.

Ensamkommande barn

Ensamkommande barn är flickor och pojkar under 18 år av utländskt ursprung. De har blivit åtskilda från sina föräldrar och skyddas inte av någon vuxen som genom lag eller hävd bär ansvar för det. Dessa barn kan antingen vara flyktingar, asylsökande eller invandrare. De löper särskild risk att utsättas för exploatering. Ensamkommande barns rättigheter skyddas av FN:s konvention om barnets rättigheter från 1989.

Familjeåterförening

Familjeåterförening innebär att åtskilda familjemedlemmar, genom påtvingad eller frivillig migration, återförenas i hemlandet eller i ett annat land. När en familj återförenas utanför hemlandet innebär det ofta att den staten givit sitt medgivande.

Flykting

1951 års Flyktingkonvention definierar en flykting som en person som befinner sig utanför sitt hemland eller vanliga vistelseort och som har "en välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk åskådning och som inte kan, eller på grund av fruktan, inte vill begagna sig av skyddet från detta land". Människor på flykt undan konflikter eller allmänt våld kan också betraktas som flyktingar. De åtnjuter inte skydd från deras egen regering - det är snarare så att den egna regeringen ofta är den som utsätter dem för förföljelse.

Förlängd vistelse

Att stanna kvar i ett land, utöver den tid för vilken inresa beviljats.

Förvar

Begränsning av rörelsefrihet genom att myndigheter spärrar in en person. Det finns tre sätt att begränsa rörelsefrihet: placering i fängelse som bestraffning för ett brott, placering i häkte för misstanke om brott eller placering i förvar i avvaktan på utvisning. I många länder placeras illegala migranter i förvar då de inte uppfyller kraven i landets utlänningslagstiftning. En del länder tar personer i förvar medan de väntar på beslut om flyktingstatus, inresetillstånd eller avvisning.

Frivilligt återvändande

Återvändande till en persons hemland efter det att han eller hon av fri vilja har uttryckt en önskan att återvända hem.

¹ Källor: IOM Ordbok om migration, 2004, IOM Grunder för migrationshantering, 2004, UNHCR Skydd för flyktingar och UNHCR:s roll 2007-2008

Illegala migranter

Begreppet illegal migrant används för att beskriva en person som inte innehar den rättsliga status eller de nödvändiga resedokument som krävs för inresa till ett specifikt land. Detta är fallet när en person exempelvis reser in i ett land utan giltigt pass eller resedokument, eller inte lyckas uppfylla landets krav för inresa eller utresa.

Integration

Integration är en balansgång. Den måste bygga på respekt för kulturella värden i ursprungslandet, och invandrades och flyktingars identitet, samt syfta till att skapa en känsla av tillhörighet grundad på respekt för grundvärderingar i värdlandet. Integrationsprocessen rör alla aspekter av samhällslivet och både de nyanlända och värdlandet har viktiga roller i den.

Migrant

Begreppet migrant beskriver vanligtvis en person som av fri vilja flyttar till ett annat land, inte sällan till bättre levnadsvillkor och förbättrade framtidsutsikter för de själva och deras familjer. Människor migrerar också av många andra orsaker.

Naturalisering

Naturalisering innebär att en person erhåller medborgarskap eller nationalitet i ett land annat än hans eller hennes födelseland.

Non-refoulement

Non-refoulement är en nyckelprincip inom internationell flyktingrätt som reglerar ett skydd för flyktingar mot att skickas tillbaka till ett område där deras liv eller frihet skulle vara i fara.

Vidarebosättning

Flyktingar kan inte alltid återvända hem i säkerhet eller stanna kvar i asyllandet, på grund av att de riskerar att utsättas för fortsatt förföljelse. I sådana fall, söker UNHCR förflytta dem till ett säkert tredje land. Tillsammans med frivillig repatriering och lokal integration utgör vidarebosättning en av tre varaktiga lösningar för flyktingar. Genom vidarebosättning kan flyktingar få rättsligt skydd - uppehållstillstånd och vanligen medborgarskap - av regeringar som i varje enskilt fall tar beslut om att ta emot dem.

Regularisering

En process genom vilken ett land låter en person i en irreguljär situation erhålla rättslig status i landet.

Smuggling

En form av migration som efter godkännande av migranten utförs mot betalning till smugglaren. Smuggling kan vara farligt och leda till utnyttjande. Till skillnad från trafficking innehåller den inget element av tvång.

Statslösa människor

Statslös är en person som inte är erkänd medborgare av något land.

Trafficking (Människohandel)

Rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer genom hot eller bruk av våld eller andra former av tvång. De vanligaste formerna av trafficking avser sexuellt utnyttjande, handel med barn och tvångsarbete. Trafficking bryter mot mänskliga rättigheter och innefattar handlingar som medför bortförande, bedrägeri, vilseledande information maktmissbruk eller utnyttjande av någon i en utsatt situation.

Utvisning

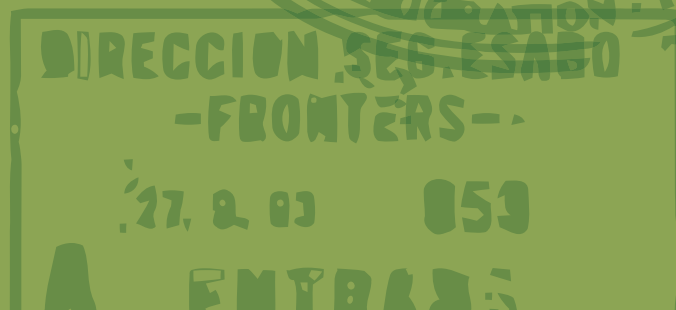
En myndighetsåtgärd i ett land med avsikt att avlägsna en person mot dennes vilja från detta lands territorium.

Inte Bara
Siffror

HUR MAN ANVÄNDER ARBETSMATERIALET **'INTE BARA SIFFROR'**

- DVD-SKIVAN 'INTE BARA SIFFROR'
- DE KREATIVA ÖVNINGARNA
- TIDSPLAN
- ÅLDERSGRUPPER
- TERMINOLOGI

Arbetsmaterialet består av en DVD, en lärarmanual och några kort med foton.

Huvudsyftet med arbetsmaterialet är att hjälpa elever att förstå frågor som rör migration och asyl inom EU, samt att låta dem utveckla sin egen uppfattning och sina egna synpunkter, baserat på väl avvägd information.

DVD-SKIVAN **'INTE BARA SIFFROR'**

DVD-skivans första meny låter dig välja språk och visar automatiskt samtliga filmer på språket ifråga.

DVD:n är utformad för att användas i samband med de kreativa övningarna som beskrivs i denna manual. För lättare användning, refererar DVD-menyn till övningarnas namn. Så, efter att ha valt ditt språk, hänvisas du till en meny under följande rubriker:

NYCKELÖVNINGAR

En 30 minuter lång film med tre porträtt som presenterar olika perspektiv på migration och asyl.

MIGRANTARBETARE

En 15 minuter lång film med två porträtt av ekonomiska migranter.

MEDIA

En 2 minuter lång video utan kommentarer som visar migranter och flyktingar som anländer med båt.

TRAFFICKING OCH SMUGGLING

Ett 5 minuter långt utdrag ur huvudfilmen som handlar om smuggling.

PORTRÄTT

I den här delen kan du se de fem porträtten separat.

KREATIVA ÖVNINGAR

De kreativa övningarna har utformats för att användas tillsammans med DVD-skivan och i den ordning och med den tidsplan som det finns förslag på i det här arbetsmaterialet, men de kan också användas fristående eller integreras i ett schemalagt ämne, som exempelvis historia, geografi, bild...

Följande ikoner används i manualen:

Läraren vänder sig till eleverna

Läraren ställer frågor till eleverna

Övning med material

Övning med fotografier

Läsövningar

TIDSPLAN

Nyckelövningen bör helst utföras under en dubbellektion utan avbrott (+/- 90 minuter). De tematiska övningarna är alla anpassade till en lektion (+/- 45 min.). Med undantag av övningen Migrantarbetare som tar 30 minuter.

Vi rekommenderar att Nyckelövningen görs tillsammans med åtminstone en tematisk övning.

Om det är ont om tid, är det möjligt att gå igenom porträtten individuellt. Vi rekommenderar emellertid att du visar åtminstone två porträtt, en 'migrant' och en 'flykting', följt av åtminstone ett steg från Nyckelövningen.

ÅLDERSGRUPPER

Arbetsmaterialet har utformats för barn i åldern mellan 12 och 18 år. Där så krävs, är övningarna anpassade för två åldersgrupper: 12 - 14 år och 15 - 18 år. Lämplig ålder är angiven för varje övning.

TERMINOLOGI

När man diskuterar migration och asyl är det viktigt att använda rätt terminologi för att försäkra sig om att eleverna förstår och för att ge en väl avvägd information. För detta ändamål finns nyckeldefinitioner i inledningen som referensmaterial att användas under arbetets gång.

Europa: Såvida inte annat anges, används termen Europa med syftning på EU.

Inte Bara
Siffror

KREATIVA ÖVNINGAR

19 AUG 1977 ★
(34)
BUBUN AIRPORT

1. 12. 50 x Kocoula Generalizow
WARSZAWA Poniar Czarny
WARSZAWA

CR Praha
26 11 20
05

● NYCKELÖVNINGAR: MIGRATION OCH ASYL I EUROPA

Denna nyckelövning är en allmän introduktion till ämnet migration och asyl i Europa och kommer att presentera historier ur verkliga livet för eleverna.

Tidsplan: Dubbla sessioner +/- 90 minuter (kan också brytas ned till två enkellektioner med maximalt en vecka mellan dem).

STEG 1: SE HUVUDFILMEN PÅ DVD

STEG 2: ATT FÖRSTÅ MIGRATION OCH ASYL

STEG 3: A. HISTORIEBERÄTTANDE (ÅLDER 12-14) ELLER ÅSIKTSSPEL (ÅLDER 15-18)

Allmänna mål

- Att visa förståelse för migration och företeelsen asyl
- Att kunna uttrycka uppfattning om och visa kritiskt tänkande i frågor som rör integration, identitet och rasism

● **STEG 1 SE HUVUDFILMEN PÅ DVD (30 min.)**

Eleverna ser på huvudfilmen som återfinns i DVD-menyns Nyckelövningar: den visar 3 porträtt av vilka en kort sammanfattning ges nedan. Filmen visas i originalspråk med undertexter.

Kort sammanfattning av porträtten på DVD-skivan.

Rean, 32, från Iran, flykting

Vid 22 års ålder gifter sig Rean och lämnar Iran med sin man, för att söka mer frihet och för att börja ett nytt liv. De hoppas kunna resa till USA men deras visumansökan avslås och de beslutar sig för att resa till Europa istället. Det som följer är en lång och svår resa. För att nå Europa, betalar de smugglare för att få hjälp över gränser. De anländer till Europa under svåra förhållanden.

När de anländer, söker de asyl. Under de kommande sju åren inväntar Rean och hennes man beslut på sin asylansökan. Dessa år tillbringas de på en förläggning för asylsökande där livet är svårt och de hotas av möjligheten att nekats asyl och deporteras till Iran. Under sin tid på förläggningen, kommer Rean över ensamheten och problemen med livet i vardagen genom att skaffa nya vänner och delta i konst och dramaprojekt.

Åldersgrupper: alla åldrar

Förutsättningar

- DVD-spelare med TV eller PC eller projektor och filmduk

Doré, 24, från Kongo-Brazzaville, migrant

Doré kommer till Europa från Kongo-Brazzaville vid 8 års ålder och överges av sin mor. Även om han sedan lever med släktingar har han inte någon laglig vårdnadshavare och kan inte erhålla permanent uppehållstillstånd. Han har inget pass och lever för närvarande i Europa på ett förnyelsebart studentvisum.

Doré är en prisbelönad akrobat och driver också sin egen klubb för unga människor. I framtiden skulle han vilja bli idrottslärare. Fraucke, hans flickvän, är också utlänning men från ett medlemsland inom EU. De planerar att bilda familj tillsammans.

Adelina, 27, från Kosovo, flykting, sedan naturaliserad

Adelina anlände till EU vid 10 års ålder när den politiska situationen i Kosovo förvärrades. Hennes far, en domstolstjänsteman i Gjilan, hade hamnat under starkt politiskt tryck i sitt arbete. När han kände att konflikten var nära, lämnade han hemmet för att söka asyl.

I sitt nya värdland får han flyktingstatus och hittar arbete i en fiskfabrik. Sedan återförenas han med sin fru och två döttrar från Kosovo i ett familjeåterföreningsprogram. De erhåller också flyktingstatus.

Idag är Adelina en student som fullföljer sin utbildning i psykologi. Hon har nu medborgarskap i sitt värdland. I porträttet återvänder hon till Kosovo för att besöka sin familj och sitt land för första gången på 17 år. Hon förklarar olika känslor i samband med sin återkomst och försöker föreställa sig hur hennes liv skulle ha gestaltat sig om hennes familj inte undkommit kriget.

● STEG 2 ATT FÖRSTÅ MIGRATION OCH ASYL (30 min.)

● FAS 1

Dela in klassen i 3 grupper och tilldela varje grupp en huvudperson från filmen.

Be eleverna att kort förklara orsaken till varför de flyttade, vilka (lagliga) situationer de har upplevt och hur deras erfarenheter av integration och diskriminering sett ut

Använd huvudpersonens sammanfattning som hjälp om det krävs, i synnerhet för yngre elever. Varje grupp bör sedan presentera sina sammanfattningar för klassen.

● FAS 2

Skriv upp följande uttryck på svarta tavlan:

asylsökande
migrant
flykting

Fråga eleverna om de känner till några av dessa uttryck och om de kan förklara dem. Förklara uttrycken korrekt för klassen med hjälp av inledningen och nyckeldefinitionerna.

● FAS 3

Ge nu en allmän förklaring till migration och asyl (med hänvisning till manualens inledning).

Här finns ytterligare uppgifter att hänvisa till:

- Lagg märke till att människor flyttar till många olika platser, över hela världen, inte bara till Europa.
- Mer än 200 miljoner människor lever utanför sitt ursprungsland, det är cirka 3% av världens befolkning.

- Cirka 20 miljoner av dem är flyktingar, huvudsakligen från Afrika och Asien.
- När det gäller flyktingar, stannar majoriteten av dem i sina ursprungsregioner, vilka ofta är de fattigaste länderna i världen. Till exempel: Afghaner lever i Pakistan, irakier lever i Syrien, sudaneser lever i Tchad...²
- Ekonomiska migranter förflyttar sig i nästan varje region i världen, vissa kan flytta till andra kontinenter medan andra flyttar inom sin kontinent eller region. Till exempel: människor från södra Sahara och Nordafrika reser till Europa, mexikaner reser till USA, asiatiska arbetare (filippinier, lankeser, bangladeshier, etc) reser till Gulfstaterna eller kineser reser till Australien, etc.³
- Människor är således på resande fot på grund av en mängd skiftande orsaker, inklusive dem som diskuterats på DVD:n.

● FAS 4 PERSONLIGA BERÄTTELSE

Be nu 3-4 elever att förklara varifrån deras familjer kommer och varför de har flyttat (både internationella och lokala berättelser bör väljas)

Vem har kommit från ett annat land? En annan kontinent?
 Vem har kommit från en annan region?
 Vem har kommit från en annan stad? Ett annat grannskap?

Rekommenderad hembläxa:

Be eleverna spåra sina familjers ursprung, så långt tillbaka som möjligt, även om förflyttningar bara är regionala.

De bör rita sin egen personliga karta över sin familj (åtminstone tillbaka till far- och morföräldrar).

De bör också ta reda på och skriva ner året och huvudorsakerna till dessa

förflyttningar och om möjligt ta reda på om någon annan familjemedlem för närvarande har flyttat, såväl som deras motiv för att göra det. Om någon av eleverna eller familjerna är tveksamma till att ange orsaker eller helt enkelt inte känner till dem, anger de bara "privat".

² Observera att detta inte är en fullständig lista. Den skall bara ge några exempel.

³ Dito

11 NOV 1990
IMMIGRATION

● HISTORIEBERÄTTANDE (ÅLDER 12 - 14) ELLER ● ÅSIKTSSPEL (ÅLDER 15 - 18)

I detta moment föreslås olika val för de två åldergrupperna. Båda valen har utformats för att låta eleverna uttrycka sina uppfattningar och synsätt på migration och asyl. Yngre elever (ålder 12-14) gör övningen Historieberättande, medan Åsiktsspelet rekommenderas för äldre elever (ålder 15-18).

● STEG 3A HISTORIEBERÄTTANDE

Tidsplan: 30 min.

Specifika mål

- Att korrekt kunna använda termerna som lärts in om migration och asyl
- Att visa förståelse för migranternas, flyktingarnas och asylsökandes situation genom att föreställa sig hur det vore att själv vara i liknande situationer.
- Att visa kritiskt tänkande inför rasistiska, sexuella eller etniska stereotyper och antaganden.

Förutsättningar

- 6 fotografier ingår i arbetsmaterialet:
- 3 bilder om migration och asyl, (som i allmänhet visas i media).
  - 3 bilder tagna av ensamkommande minderåriga barn.

Ålder 12-14

I denna övning använder eleverna sin fantasi för att utveckla olika historier om migranter, asylsökande eller flyktingar, baserat på en uppsättning fotografier och nyckelord

● INSTRUKTIONER FÖR SPELET

Dela upp klassen i fyra grupper. Varje grupp skall ställa upp sig inför klassen och berätta en påhittad historia om en migrant eller en flykting, berättad i första person. För att hjälpa dem, får varje grupp ett av förslagen på historieberättande som finns nedan.

Den första eleven i varje grupp börjar berättelsen. Nästa elev i samma grupp fortsätter berätta historien och den sista eleven i gruppen avslutar historien. Sedan börjar nästa grupp berätta en ny historia med hjälp av en annan metod. Varje metod, således fas, bör spelas upp åtminstone två gånger.

Det är viktigt att varje elev fortsätter sin del av historien med de förutsättningar som givits av eleverna före honom/henne och inte fullständigt ändrar inriktning på gruppens berättelse. Varje grupps berättelse bör emellertid vara olika. I varje historia bör människor, (flyktingar och/eller migranter) händelser och platser förekomma.

Före övningen bör en serie nyckelord skrivas ned av läraren på papperslappar och läggas i en låda:

Armé, asyl, gräns, kontrakt, förvar, utbildning, utvisning, fruktan, familj, återförening, möjlighet, föräldrar, pass, förföljelse, fattigdom, skydd, återvända, säsongsarbetare, smugglare, arbeta, turistvisum.

● FAS 1 MINNE

Erbjud den första gruppen att hitta på en historia med inslag som de minns från huvudfilmen.

● FAS 2 NYCKELORD

Erbjud den andra gruppen att skapa en historia med hjälp av listan med nyckelord, upptagna ur lådan eller överlämnade av läraren. Be eleverna att snabbt förklara betydelsen av ordet eller kontrollera om en förklaring är nödvändig (t.ex. stängd förläggning, asyl...). Varje elev använder nyckelordet för att hitta på sin del av den nya berättelsen.

● FAS 3 FOTOGRAFIER

Bjud in den tredje gruppen att använda fotografierna i manualen för att berätta en historia.

©UNHCR / L. Boldrini

©Hawdin/Transparency/PhotoVoice

©Tatiana/Transparency/PhotoVoice

©APF

©Kosaeva

©Florian/Transparency/PhotoVoice

● FAS 4 FOTOGRAFIER & NYCKELORD

Bjud in den fjärde gruppen att berätta en historia med hjälp av både nyckelord och fotografier.

● FAS 5 SAMMANFATTNING

Efter spelet, fråga eleverna:

- Ifall det var enkelt att genomföra
- Ifall de använde sig av kunskap som de redan hade eller något nytt de lärt sig från arbetsmaterialet.

Hemläxa

Låt eleverna välja 3 nyckelord och ett foto från arbetsmaterialet och be dem skriva ner en berättelse om en migrant eller en flykting i första person.

● STEG 3B ÅSIKTSSPEL

I Åsiktsspelet uppmuntras elever att aktivt och kritiskt föra en debatt och uttrycka sina synpunkter och åsikter om de frågor som arbetsmaterialet behandlar. Dessa övningar lyfter också fram frågor om identitet, rasism och främlingsfientlighet.

Tidsplan: 30 minuter

● FAS 1 FÖRBEREDELSE

Be eleverna göra efterforskningar och samla in åtminstone tre "åsikter", "påståenden" eller "omdömen" om migranter, asylsökande och flyktingar, antingen från media, deras omedelbara omgivning eller baserat på deras egna uppfattningar, (som idealiskt sträcker sig från det konservativa till det progressiva).

Förbered dessutom din egen lista med påståenden - varav några kan tas från DVD-skivan, (förslag ges också nedan). Varje ny åsikt som uttrycks av en elev under en debatt i spelet kan också användas som ett nytt påstående. Påståenden måste alltid göras i första person, likaså alla svar under debatten.

Föreslagna påståenden bör skrivas ned på papper och läggas i en låda:

- Som kvinna får jag inte uttrycka mig själv och mina åsikter i mitt hemland, jag är tvingad att fly och söka asyl så att jag kan stå för mina åsikter och vara mig själv.
- Jag är inte rasist, men om jag accepterar migranter i mitt land bör de lära sig vårt språk och vår kultur.
- Jag tycker vi har tillräcklig arbetslöshet i det här landet, och vi bör inte tillåta fler invandrare.
- Alla måste ha rätt att resa vart de vill.
- I vårt samhälle "existerar" du bara om du har uppehållstillstånd.
- Alla migranter utan papper är illegalt i landet och bör skickas tillbaka.

Ålder 15 - 18

Särskilda mål

- Att kunna visa kritiskt tänkande när man diskuterar uppfattningar i klassen
- Att kunna utveckla och uttrycka åsikter under klassrumsdebatter

Förutsättningar

- Ett tomt klassrum
- Lista med påståenden

● FAS 2 ATT DEBATTERA ÅSIKTER

 Låt alla, till en början, stå mitt i rummet (den neutrala zonen). Dra ett påstående från lådan och läs upp det. Eleverna delar sedan in sig i två grupper: de som håller med om påståendet och de som inte håller med (varje sida flyttar till motsatt ände av rummet). Elever får bara instämma eller inte instämma: inga "om" eller "men". De måste reagera omedelbart och välja en ståndpunkt. Alla tolkar påståendet på sitt eget personliga sätt. Inga förklaringar ges.

När alla har valt sida, bör en debatt börja, där minoritetssidan talar först. Elever bör individuellt argumentera för sin ståndpunkt. Den andra sidan bör tillåtas reagera spontant. När minoritetssidan slutat presentera sina argument, kan majoritetsgruppen sedan förklara sina åsikter på samma sätt.

Två rapportörer utses i varje grupp för varje nytt påstående (Minoritet och Majoritet). Under de olika debatterna, bör dessa rapportörer anteckna nyckeluttryck på svarta tavlan, samt bilder och nyckelord som används för att stödja ett argument.

● HUVUDPUNKTER

- Det finns inga svar som är "rätt" eller "fel". Övningen handlar om åsikter, ett sökande individuellt och i grupp och kritiskt tänkande.
- Elever tillåts byta sida efter, eller till och med under, debatten, men bara om de förklarar varför de ändrat uppfattning – återigen uttryckt i första person.
- Vid argumentation kan en elev bara tala från sin egen personliga ståndpunkt, "Jag tror...", "Jag antar...", "Jag vet ..."
- Läraren fungerar som moderator och bör förhålla sig neutral. Frågor och kommentarer bör användas för att stimulera diskussionen och hjälpa den att flyta: till exempel "hur vet du...", "vad menar du...", "har jag förstått rätt att...", "är det inte en motsägelse...", etc

● FAS 3 SAMMANFATTNING

 För att avsluta bör rapportörerna sammanfatta sina observationer. Använd rapportörernas anteckningar för att belysa motsägelser, likheter och skillnader. Försök att utmana eleverna att kritiskt titta på sättet att tänka och uppmuntra eleverna att dela med sig av sina åsikter. Gruppera argument tillsammans med eleverna. Försök med hjälp av anteckningarna att dra slutsatser från debatten (utan att döma!)

Följande frågor kan ställas till eleverna:

- Vad lade du märke till under diskussionerna?
- Ändrade du uppfattning?
- Upptäckte du andra sätt att tänka på?
- Tog du illa vid dig av några påståenden?
- Var du för det mesta på samma sida som majoriteten?
- Var du känslomässig eller rationell i dina argument?

Hemläxa

Be elever skriva en personlig rapport om ett av argumenten från debatten som de inte instämmer i.

Inte Bara
Siffror

ÖVNINGAR TEMAVIS

- MIGRANTARBETARE (ÅLDER 15-18)
- ENSAMKOMMANDE BARN (ÅLDER 12-14)
- ASYL OCH MIGRATION I MEDIA (SAMTLIGA ÅLDRAR)
- TRAFFICKING OCH SMUGGLING (ÅLDER 15 -18)

● ARBETSMIGRATION

I denna övning får elever lära sig om olika generationer av ekonomiska migranter och diskutera varför människor flyttar för att få arbete.

Tidsplan: 30 minuter

Ålder 15-18

Mål

- Att kunna tala om ekonomisk migration, förr och nu.
- Att kunna visa förståelse för Europas nuvarande efterfrågan på migrantarbetare.

Förutsättningar

- DVD-spelare med TV eller PC eller projektor och filmduk.

● FAS1 ATT SE FILMEN OM MIGRANTARBETARE

Visa porträtten på migrantarbetare (15 min.)

Sammanfattning av porträtten på DVD-skivan:

Tino, 76, Italienare, migrant efter andra världskriget

Tino är pensionär. Han anlände till Belgien 1949 via ett familjeåterföreningsprogram: hans far arbetade redan där som gruvarbetare.

På flykt undan bristen på mat i Italien efter andra världskriget var Tino den yngste italienaren som arbetade i gruvan. Han gifte sig senare med en belgisk kvinna, med vilken han fick barn. Han arbetade sedan på fabriker.

Tino är del av den första vågen migrantarbetare som behövdes under uppbyggnaden av efterkrigstidens Europa. Vissa länder, som exempelvis Tyskland, Frankrike, Storbritannien och Belgien led av akut brist på arbetskraft och var tvungna att starta projekt för att bjuda in migrantarbetare. Människor kom från hela Europa och även från andra kontinenter.

Alfredo, 33 och Veronica, 32, mexikanare, högt kvalificerade migrantarbetare

Både Alfredo och Veronica är läkare. De är gifta och har levt i Europa under ett år sedan Alfredo fick ett erbjudande om arbete inom psykiatrisk forskning, hans specialitet.

Veronica, en hudläkare, brukade arbeta på ett sjukhus och hade sin egen privatpraktik i Mexiko. Olyckligtvis är hennes akademiska kvalifikationer inte erkända i Europa och hon kan inte arbeta som läkare. Hon har ändå hittat ett arbete.

Både Alfredo och Veronica har upplevt förändringar som de inte hade förväntat sig: de höga levnadsomkostnaderna i jämförelse med deras nettolöner, svårigheten att hitta bostad, att leva långt från sina familjer, etc

Alfredo och Veronica är exempel på de högt kvalificerade arbetarna som EU behöver för att fylla behovet på EU:s arbetsmarknad. Både högt och lågt kvalificerade arbetare eftersöks i många EU-länder.

● FAS 2 FÖRSTÅELSE

Föreslå en serie öppna frågor.

Dessa frågor har inga definitiva svar; de bör öppna upp en debatt. Informationen i arbetsmaterialets inledning kan användas för att rikta in och leda debatten. Att hänvisa till porträtten och den insamlade informationen under nyckelövningarna är också möjligt.

När väl debatten avslutats, ge en kort resumé av debatten och sammanfatta huvudfrågorna, inklusive argumenten för och emot behovet av migrantarbetare och den betydelse den här debatten har för integration och arbete mot diskriminering.

1. Varför flyttar människor för att arbeta? För vilka arbeten flyttar människor? (Hänvisa till porträttet eller till egna exempel, t.ex. familj, vänner).

EXEMPEL PÅ SVAR

Dåliga sociala och ekonomiska villkor hemma, krav på både lågt och högt kvalificerade arbetare, tillfälliga kontrakt och säsongarbete, för att förenas med familj, att stödja familjen där hemma genom penningförsändelser.

2. Vilka typer av situationer möter migrantarbetare när de flyttar till ett nytt land för att arbeta? Är det lätt att få ett arbete? Arbetar de inom samma yrke som de gjorde i sitt ursprungsland? Vilka frågor kan migranter möta, avseende dokument, erkännande av kvalifikationer, etc.? Hänvisa till porträtten, till dina egna exempel – familj, vänner).

EXEMPEL PÅ SVAR

Att erhålla dokument, erkännande av kvalifikationer, språkproblem, hitta bostad, sociala förmåner, erkännande av rättigheter.

3. Hur uppfattas migrantarbetare i ditt land och i Europa i allmänhet?
Vilka negativa attityder kan människor ha mot migrantarbetare?
Vilka positiva attityder kan människor ha?
Vad tror du?

EXEMPEL PÅ SVAR

Negativa attityder: de tar våra jobb, de tar emot bidrag och välfärd, de är inte som vi.

Positiva attityder: De tar arbeten som är lediga, de hjälper landets ekonomi, de betalar skatter, de berikar vårt samhälle genom kulturell mångfald.

YTTERLIGARE FRÅGOR

Om du erbjöds ett intressant arbete utomlands, skulle du lämna hem och familj för det?

Om ja, varför och på vilka villkor? Skulle du åka för vilket jobb som helst?

Hur skulle du känna dig inför utsikterna att åka och arbeta i ett nytt land som du inte känner till?

Hemläxa

Dessa frågor kan också besvaras genom att eleverna får i uppgift att göra en fördjupad research hemma.

● ENSAMKOMMANDE BARN

Tidsplan: 45 min.

Rekommenderas
för åldrarna 12 - 15,
möjligen också för
åldrarna 15 - 18

Mål

- Att kunna beskriva vad ensamkommande minderåriga är
- Att tala om situationer som barn ställs inför i liknande åldersgrupper när de blir ensamkommande minderåriga
- Att diskutera svårigheterna med att vara åtskild från familjen

Förutsättningar

- 4 fotografier (ingår i arbetsmaterialet)
- Korta sammanfattningar om de ensamkommande minderåriga som tog fotografierna

● FAS 1 FÖRSTÅELSE

Förklara vad som avses med uttrycket 'Ensamkommande barn'. (Se Nyckeldefinitioner).

Fråga eleverna hur de skulle känna sig att leva utan sina föräldrar och vänner i ett främmande land. Vilka är fördelarna/nackdelarna? Be dem att föreställa sig att alldeles ensamma ta sig den långa och mödosamma vägen och vad det skulle innebära att leva med en osäker framtid.

ALTERNATIV

Uppmuntra eleverna att ta reda på situationen för ensamkommande barn i deras länder, och initiativ att hjälpa dem. En del elever kanske vill vara brevvänner med dem.

● FAS 2 ATT SKRIVA RUBRIKER

Dela upp klassen i fyra grupper. Visa de 4 fotografierna (A4-format) tagna av ensamkommande barn.⁴

Be varje grupp välja ett foto och låt dem förklara varför de valde dessa fotografier. Varje grupp bör sedan hitta på korta texter/rubriker till sina fotografier och presentera dem för klassen. Andra grupper har rätt att kommentera eller föreslå alternativa texter.

● FAS 3 SKRIVA VYKORT

Varje elev bör välja ett foto och använda det som grund för att skriva ett kort vykort med utgångspunkt från ett ensamkommande barn som skriver till sina föräldrar eller en vän hemma. De bör nämna känslor, integrationsfrågor, rättslig status, etc.

● FAS 4 HEMLÄXA eller LEKTION

Elever byter vykort och skriver tillbaka till varandra med utgångspunkt från familjen eller vännerna hemma.

Läs sedan upp de ursprungliga texterna till fotografierna och summera fotografiernas livshistorier (ges nedan).

⁴ Källa: Photovoice "Transparency" project. Photovoice är en organisation som driver fotografiska workshops för underprivilegerade grupper av människor runt om i världen, för att hjälpa dem utveckla medel för självrepresentation. För mer information, besök: <http://www.photovoice.org/html/galleryandshop/photogalleries/index.htm>

FOTOGRAFERNAS BIOGRAFIER

FLORIAN, 17, RUMÄNIEN

”Jag är från Rumänien. Jag tänker ofta på mitt land – det är vackert. Jag tänker på mina vänner, familj och platsen. Jag har varit här på egen hand i 8 månader och jag bor på ett hotell. Varje dag går jag till skolan för att lära mig språket. Efter skolan går jag i dansklass, jag lär mig modern och turkisk dans. Jag tycker om att chatta med mina vänner och jag tycker om att gå på disco eftersom jag tycker om att träffa nya människor. Britney Spears är min favoritsångerska och jag älskar musik och att skriva sånger - Jag spelar dragospel och keyboard. När jag lärt mig språket vill jag studera och arbeta med studioproduktion.”

HAWDIN, 17, IRAK

”Mitt namn är Hawdin. Jag är en flykting. Jag är från Kirkuk, en provins i Irak. För närvarande bor jag i Europa. Under Irak/Iran-kriget 1988 dödades min far. Min mor dog 2001 efter en sjukdom. Jag har bara en syster – hon är gift i Irak.

Jag bodde i Irak med min farbror, långt från någon politisk konflikt och problem. Jag hade en flickvän. Jag var mycket kär i henne. Hon betydde allt för mig. Om det inträffade att jag inte träffade henne en dag, kände jag mig eländig och hopplös. Vi hade mycket gemensamt och funderade på att leva tillsammans och bygga ett paradiset i den här världen.

© Florian / Transparency / PhotoVoice

FRÅGETECKEN av Florian

Här vet jag inte vem jag är. Jag vet mitt namn och andra saker men jag vet inte vad jag gör här. På mitt eget språk skulle jag kunna berätta många saker om mig själv, men jag tycker det är svårt att prata på deras språk.

© Florian / Transparency / PhotoVoice

DRÖMMAR av Florian

Jag var hos min vän och hon satte på turkisk musik och började dansa. Jag tycker om hennes ansiktes drömmande uttryck.

© Hawdin / Transparency / PhotoVoice

MIN VÄN av Hawdin

Det här är min vän 'Bomi'. Jag köpte honom eftersom jag bor ensam och jag behöver vänner. Ibland pratar jag med honom. Han svarar inte.

Men Saddams diktaturregim lät mig inte leva mitt liv och den gjorde alla mina förhoppningar och önskningar till ett helvete. Under förevändning att jag hjälpte det Kurdiska partiet och arbetade för dem, arresterades jag och torterades under 8 dygn av Irakregimen. Min farbror betalade borgen för mig.

15 dagar efter min arrestering, arresterades min farbror, så jag flydde till Europa. Jag lämnade Irak för Syrien och stannade där i 25 dagar. Sedan åkte jag till Istanbul med lastbil, stannade 7 dagar och kom sedan på en annan lastbil. Jag hade en svår tid – Jag åt bara 4 gånger, sov inte, kände mig inte bra. Jag åker med en annan lastbil och såg inte dagsljus på 3 dagar. Miljön var fullständigt kaotisk och obekvämt. Jag önskade att jag var död. Efter 3 dagar sa man att jag var i en av Europas största städer. Jag var mycket trött och visste inte vad jag skulle göra. Agenten visade mig vägen till immigrationsmyndigheten och lämnade mig ensam. Jag sökte asyl och behandlades mycket respektfullt.”

TATIANA, 18, ANGOLA

“Jag är från Angola. Jag är 18 år gammal och jag är ny i det här landet. Det här landet ger mig mycket nya bra saker så jag är mycket lycklig och tacksam.

Även om jag saknar vissa saker i mitt land, är det andra saker jag inte alls saknar. Men det är märkligt eftersom jag inte känner mig lycklig ibland som de flesta av mina vänner. Jag vet inte varför. Jag önskar att jag var likadan som alla andra men jag känner mig inte så.

Det är svårt att välja vad jag skall göra i framtiden eftersom alla ger olika råd. Jag är intresserad av att börja arbeta med språk men jag tycker också om olika ämnen på högskolan som teater, musik och - naturligtvis - fotografi.”

TOMT KYLSKÅP av Tatiana

Jag tog det här i mitt rum. Det värsta som finns är att inte ha mat i frysen.

● ASYL OCH MIGRATION I MEDIA

Tidsplan: 45 min.

Alla åldrar

Mål

- Att visa förståelse för bilden av Europa ur migranternas och flyktingars synvinkel.
- Att visa kritiskt tänkande inför det som du hör och läser i media om flyktingar och migranter.

Förutsättningar

- Media-utdrag från DVD:n

● FAS 1

Ställ följande frågor till eleverna:

1. Hur presenterar sig Europa och jämför sig med världen utanför? Tänk på media, turism, television och reklam. (Om tiden medger, låt eleverna göra efterforskning om detta).

2. Ser migranter på Europa som ett 'El Dorado' eller tänker de på det som ett 'Fort Europa?' Vad kan dessa uttryck betyda? (Om tiden medger, låt eleverna göra efterforskningar på detta).

3. Vad lockar migranter och flyktingar till Europa?

Be elever att först tänka på orsaker som tvingar migranter och flyktingar att lämna sina länder (pushfaktorer) och för det andra på orsaker som lockar dem till Europa (pull-faktorer).

För pull-faktorerna presenteras en lista nedan. Du kan lägga till andra uttryck och förklara uttrycken och deras innebörd för eleverna.

Elever bör förklara varför vart och ett av dessa uttryck skulle kunna vara en 'pull-faktor' för migration eller ett krav för skydd av flyktingar. De bör också förklara sina kommentarer: har de läst det någonstans? Är det vad man säger i allmänhet? Har de upplevt det själva? Vet de det indirekt från någon de träffat? etc.

Uttryck som ofta används i media är:

El Dorado är spanska för 'den gyllene'. Uttrycket kommer från sydamerikansk indianmytologi som berättade om en legendarisk stad av guld. Spanska kolonistörer använde termen först när de försökte finna denna mytomspunna stad och dess påstådda rikedomar. Idag används uttrycket ofta för att beskriva en mytomspunnen plats där förmögenheter och rikedomar finns i överflöd.

Fort Europa är ett uttryck som syftar på den ökade kontrollen av europeiska gränser i ett försök att minska migrationsflöden.

demokrati
hög levnadsstandard
säkerhet
sjukvård
lika rättigheter
möjligheter till karriär

utbildning
fred
männsliga rättigheter
äktenskap
studier

● FAS 2 SKRIV DINA EGNA NYHETER (30 min.)

Visa den korta videosekvensen (2 min.) som finns på dvd:n. Videon visar en serie bilder (utan kommentarer) på migranter och flyktingar som utmattade anländer med en liten båt till kusten på ön Lampedusa, en av Europas sydligaste gränser.

Dela in klassen i tre grupper: Varje grupp ombeds att skriva en kommentar som passar videobilderna.

Videobilderna visas om igen flera gånger allt eftersom de skriver sina kommentarer. Varje grupp bör tilldelas en särskild stil att skriva:

- en text av en journalist som är chockad över den inhumana situationen
- en text av en journalist som är fientligt inställd mot människor som kommer från utlandet
- en text av en journalist som kommenterar fakta genom att försöka vara opartisk och visa hela sammanhanget.

Dela ut eller läs upp följande punkter, vilka kan hjälpa dem att skriva sina kommentarer:

- Även om antalet illegala migranter och flyktingar som anländer över havet har ökat (uppskattningar varierar från 20 till 50 tusen ankommande per år för närvarande), utgör detta bara en bråkdel av det totala antalet migranter till Europa.
- Många flyktingar och illegala migranter anländer också till Europa via EU:s östra gränser.
- Den överväldigande majoriteten av illegala migranter till EU kommer emellertid på laglig väg och stannar längre än deras visa tillåter.

När kommentarerna skrivits ned skall en medlem i gruppen läsa dem högt inför klassen och helst samtidigt som bilderna visas.

● FAS 3 SAMMANFATTNING

Diskutera med gruppen det faktum att även om bilderna är desamma, varierar kommentarerna enormt. Förklara att samma sak kan tolkas på många olika sätt av olika människor och att vad vi ser och hör i media ofta är subjektiva uppgifter snarare än rena fakta.

Diskutera också det som sagts och vilka uttryck som använts i kommentarerna. Om möjligt, försök att utvärdera vilka ord som användes i förhållande till bilderna. Vilken typ av tolkning visar de? Hur påverkar detta förhållande mellan ord och bild våra tankar, vår förståelse och uppfattning om migration och asyl i media?

Hemläxa

Hitta en artikel i pressen om migration eller asyl och be eleverna att analysera och diskutera språket som används.

● TRAFFICKING OCH SMUGGLING

Tidsplan: 45 min.

Åldersgrupp
15 - 18

OBS! Denna övning innehåller känsligt material.

Mål

- Att förstå de risker som migranter utsätts för under sina försök att söka ett bättre liv eller säkerhet.
- Att tala om fruktan, faran och utnyttjandet som förekommer inom trafficking och smuggling.
- Att förstå skillnaden mellan trafficking och smuggling.

Förutsättningar

- DVD-spelare med TV eller PC eller projektor och filmduk.

● FAS 1 SKILLNADEN MELLAN SMUGGLING OCH TRAFFICKING

Börja med att be eleverna att med egna ord förklara vad som är skillnaden mellan trafficking och smuggling.

Förklara sedan begreppen med hjälp av inledningen, nyckeldefinitioner och följande diagram:

Du bör också förklara att alla som hjälper människor över gränser inte är 'smugglare'. Vissa människor hjälper migranter och flyktingar att passera gränser av humanitära skäl: till exempel för att hjälpa dem att nå en säker plats eller någonstans där de kan få hjälp som de kan behöva. Människor som inte försöker tjäna pengar och som inte bör klassificeras som 'smugglare'.

● FAS 2 MANDYS VITNESMÅL

Be någon i klassen att läsa den här texten högt:
Vittnesmålet från en 19 år gammal kvinna från Kamerun.

Läs texten själv först för att undvika att du ger texten till någon som tycker det är obehagligt att läsa den.

Ja, jag känner mig redo att berätta nu, åtminstone lite grand, om vad som hände. Det är inte lätt för mig men kanske kan min berättelse hjälpa människor. Jag hoppas verkligen det.

Jag träffade den här killen, Patrick, när jag surfade på internet 2000. Då var jag 19 år gammal. En vän berättade för mig att hans farbror startat ett internetcafé och att någon arbetade där för att hjälpa unga flickor att hitta vita män, riktiga män.

Det var så jag kom i kontakt med Patrick. Fyra månader senare kom han för att träffa min familj. Han reste hem under två månader och återvände sedan för att gifta sig med mig. Jag behövde resedokument från stadshuset och ambassaden. Tre månader senare, efter att ha fått mitt visum, lämnade vi mitt land tillsammans. I början verkade allt vara normalt. Allt var så nytt för mig. Det var första gången jag var i Europa.

Vi kom till ett vackert hus. Den kvällen berättade han att hans vänner skulle komma på en liten fest, speciellt för mig. Samma dag hade han tagit mitt pass under förevändning att han skulle påbörja ansökan om att jag skulle få uppehållstillstånd. Jag förstod inte vad som hände den kvällen. De förde mig till ett rum. Jag kände inte igen någon. Jag trodde fortfarande att det skulle bli en trevlig kväll. Men den första kvällen "hemma" blev jag våldtagen av så många män och kvinnor att jag inte längre vet hur många de var.

Jag blödde och var skadad. Jag grät tills jag inte hade några tårar kvar, men det här var ingenting jämfört med vad som följde.

Jaghölls fången, jag kunde inte gå ut. Jag kunde inte fly från dessa sexuella övergrepp. Människorna betalade mina fångvaktare pengar och när jag inte ville göra vad deras klienter önskade, piskade de mig. Hur kunde de göra så? De var som djur. Hur kunde de? Det varade nio månader. De vaktade mig dag och natt.

En dag var jag på en restaurang. Jag hörde människor tala på Ewondo, min dialekt, de kom från Kamerun! Mina vakter brydde sig inte om att jag sjöng en sång på min lokala dialekt. Det här gjorde det möjligt för mig att slå larm till människorna på restaurangen om min situation innan jag fördes tillbaka till huset.

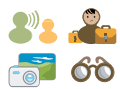
Två veckor senare hörde jag sirener på gatan utanför. Jag började gråta och skrika som en galning. Efter det, kommer jag bara ihåg att jag vaknade upp på sjukhuset. Senare blev det rättgång. Tack vare detta, släpptes också två andra flickor, som även de hade tvingats till prostitution. Människorna från Kamerun som räddade mitt liv, tog hand om mig och hjälpte mig.⁵

Ge eleverna utrymme att reagera på vittnesmålet och ge sina synpunkter på denna svåra berättelse och kortfattat beskriva vad utnyttjande är.

⁵ En förkortad version av 'Mandys vittnesmål' från filmen/dokumentären NordSud.com av Francois Ducat, 2008

● FAS 3 REANS VITNESMÅL

Titta på utdraget med Reans porträtt där hon diskuterar sin resa till Europa. Detta utdrag kan hittas under 'trafficking och smuggling'

Efter att ha tittat på utdraget, be eleverna att förklara vilket exempel (Mandy eller Rean) som talar om trafficking och vilket som talar om smuggling.

● FAS 4 EGNA KÄNSLOR

Visa de två fotografierna för klassen i denna övning (bilder av en lastbil med människor och en båt packad med migranter och flyktingar).

Förklara att man inte av fotografierna kan avgöra om du tittar på en situation med trafficking, smuggling eller helt enkelt någon som får hjälp att passera en gräns av humanitära skäl, bara deras livshistoria kan göra det...

Förklara också att många människor kan passera gränser på ett mindre dramatiskt sätt (genom att använda falska dokument eller ett turistvisum, vars tidsgräns kan överskridas). Men i alla dessa situationer är illegala migranter utsatta och och kan råka i fara.

Be eleverna sitta i grupper och skriva en kort beskrivning av hur de skulle känna sig om de var en av migranterna eller flyktingarna på fotografierna. De måste använda orden fruktan, utnyttjande och fara i beskrivningarna. Eleverna kan välja att skriva sina texter i grupp eller individuellt.

Be några elever läsa högt från sina texter framför klassen. De andra eleverna bör diskutera deras texter.

©APF

©UNHCR / L. Boldrini

● LÄNKAR

International Organisation for Migration (IOM)

www.iom.int
Rue Montoyer 40
1000 Brussels
Belgium

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)

www.unhcr.org
Rue van Eyck 11b
1050 Brussels
Belgium

European Commission
European Parliament
ICRC - International Committee of the Red Cross
Council of Europe
UN

<http://ec.europa.eu>
<http://www.europarl.europa.eu>
<http://www.icrc.org>
<http://www.coe.int>
<http://www.un.org>

European Youth Forum
European Youth Portal
Against all Odds: educational game about refugees

<http://www.youthforum.org>
<http://europa.eu/youth>
<http://www.playagainstallodds.com/>

JRS
December 18th
Human Rights Watch
Amnesty International
Migrants Rights International
*Platform for International Cooperation
on Undocumented Migrants*
European Council on Refugees and Exiles
Refugee Education Trust

www.jrs.net
<http://www.december18.net>
<http://hrw.org>
<http://www.amnesty.org>
<http://www.migrantwatch.org>

<http://www.picum.org>
<http://www.ecre.org>
<http://www.r-e-t.com>

Eurasyllum
MPG - Migration Policy Group
Migration Policy Institute
Forced Migration Online

<http://www.eurasyllum.org>
<http://www.migpolgroup.com>
<http://www.migrationpolicy.org>
<http://www.forcedmigration.org>

Belgique/België

Centre d'égalité des chances
Centrum voor gelijkheid van kansen
en voor racismebestrijding

www.diversite.be

www.diversiteit.be

Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides
Commissariaat generaal voor de Vluchtelingen en
de Staatlozen

www.cgra.org

www.cgvs.be

FEDASIL

www.fedasil.be

Ceska republika

Sdružení pro integraci a migraci
OPU
SOZE
Ministerstvo vnitra České Republiky

<http://www.uprchlici.cz/>

www.opu.cz

www.soze.cz

www.mvcr.cz

Deutschland

Bundesamt für Migration und Flüchtlinge
Zuwanderung
Das Integrationsportal

www.bamf.de

www.zuwanderung.de

www.integration-in-deutschland.de

Eesti

Kodakondsus- ja Migratsiooniamet
Eesti Migratsioonifond
Inimkaubanduse ennetamine:
metodologia tööks noortega

www.mig.ee

www.migfond.ee

Käsikäes: Pagulaste ja varjupaigataotlejate
laste integreerimine Eesti haridussüsteemi

[http://iom.fi/content/
view/35/47/#Prevention_2005](http://iom.fi/content/view/35/47/#Prevention_2005)

[http://www.meis.ee/est/
raamatukogu/?view=view&ID=178](http://www.meis.ee/est/raamatukogu/?view=view&ID=178)

Ελλάδα

Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής
UN Greece

www.imepo.gr

www.ungreece.org

España

Comisión española de Ayuda al Refugiado
Ministerio de Trabajo e Inmigración
Ministerio de Interior

www.cear.es

www.mtin.es

www.mir.es

France

Ministère de l'immigration, de l'intégration,
de l'identité nationale et du développement solidaire
Office français pour la protection
des réfugiés et des apatrides

<http://www.immigration.gouv.fr>

<http://www.ofpra.gouv.fr/index.html>

Ireland/Eire

National Action Plan Against Racism
Forum on Migration and Communication

<http://www.diversityireland.ie/>

<http://www.fomacs.org>

Italia

Ministero dell'Interno
Consiglio Italiano per i Rifugiati

www.interno.it

www.cir-onlus.org

Κύπρος

Υπηρεσίας Ασύλου

[http://www.moi.gov.cy/MOI/asylum/Asylum.
nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument](http://www.moi.gov.cy/MOI/asylum/Asylum.nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument)

Latvija

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Latvijas valsts mājas lapa par bēgļu lietām

www.pmlp.gov.lv

www.refugees.lv

Lietuva

Darbaz
Migracijos Informacijos Centras

www.darbaz.lt
www.iom.lt/infocentras

Luxembourg

Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration

<http://www.mae.lu>

Magyarország

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (BÁH)
Menedék Migránsokat Segítő Egyesület
IOM Közép- és Délkelet-Európai Regionális Képviselete:
ENSZ Menekültügyi Főbiztosság Közép-Európai Regionális Képviselete:

<http://www.bmbah.hu/>
<http://menedek.hu/>
www.iom.hu
www.unhcr.hu

Malta

Koperazzjoni Internazzjonali
People for change Malta

www.kopin.org
<http://www.pfcmalta.org/>
<http://www.pfcmalta.org/teachtheworld.html>

Nederland

VluchtelingenWerk Nederland
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

www.vluchtelingenwerk.nl
www.coa.nl

Österreich

Nationaler Kontaktpunkt Österreich
im Europäischen Migrationsnetzwerk
Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen

www.emn.at
<http://www.migrant.at>

Polska

Polskie Forum Migracyjne
Polacy za granicą, cudzoziemcy w Polsce

<http://www.forummigracyjne.org/pl/index.php>
<http://www.migracje.gov.pl/>

Portugal

Ministério da Administração Interna
Alto Comissariado para a
Imigração e Diálogo Intercultural

<http://www.mai.gov.pt/>
<http://www.acidi.gov.pt/>

Slovenija

Slovenska filantropija
Ministrstvo za notranje zadeve

<http://www.filantropija.org/>
[http://www.mnz.gov.si/si/delovna_podrocja/
upravno_notranje_zadeve/](http://www.mnz.gov.si/si/delovna_podrocja/upravno_notranje_zadeve/)

Suomi

Suomen Pakolaisapu
Pakolaisneuvonta ry

www.pakolaisapu.fi
www.pakolaisneuvonta.fi

Slovensko

Migračné informačné centrum IOM
Liga za ľudské práva

www.mic.iom.sk
www.hrl.sk

Sverige

Webbsida rörande migration
Regeringens webbsida om asyl
UNHCRs webbaserade upplevelse
- och kunskapsspel om flyktingar

www.migrationsverket.se
www.regeringen.se
www.motallaadds.org

United Kingdom

UK Borders Agency
Refugee Council UK
IOM UK office

<http://www.bia.homeoffice.gov.uk/>
<http://www.refugeecouncil.org.uk>
www.iomuk.org

